

F O A I E

пентрѣ

МИШТЕ, ШИМЪ ШИ ЛИТЕРАТУРЪ.

№. 5.

Luni, 1. Februarie.

1843.

СЪБОРЪЛ ЧЕЛ МАРЕ АЛ ЕПІСКО- ШЕИ ФЪГЪРАШЪЛЪИ.

(Капет.)

Астфеліѣ дитродѣкандѣсе кълъгърїи дн тълъстїреа Блажълъи де лецеа гречеаскъ пе атѣнчї деокамдатъ къ пѣтеле, ачециа аѣ днчепѣт аї свчї пе епїскопї, аѣ маї стїне дїн трѣншїи ївїреа дрептѣрїлор весеречїи поастре, шї се сіліа а ле вѣга дн кап їдеї їніміче лїбертѣдїлор поастре весерїчешї. Клерълъи днсъ дї ера дндѣтѣпъ а креде, къ Блажъл аре грїже де тоате, шї прївегїазъл пентрѣ тоате дрептѣрїле, шї пѣ вѣга де сеатѣ, къ кълъгърїи парте ка професорї ера кѣпрїшї кѣшкоала, парте пентрѣкъ се черта къ епїскопїи пентрѣ тревїле домініълъи*), дар маї къ сеатѣ ера къ їдеї де челе непотрївїте, къ мерцеа де тїперї ла Рома ла їнстїтѣтъл де propaganda, кѣнд днкъ пѣ кѣпощеа дрептѣрїле, шї токміала весерїчїи ромѣнешї, шї се днторчеа акасѣ хрѣнїдї шї крескѣдї къ алте їдеї, каре къ токміала весерїчїи поастре пѣ се потрївеа. — Епїскопъл Клаїн, вѣр-

ватѣл ачела, пе каре дїн епїскопїи пощрїї пѣмаї Грїгорїе Маїор л'аѣ ажѣнс кѣ рѣвна, дар нїчї вѣл пѣ л'аѣ днтрекѣт, ера сїнгѣр, чел че дї кѣпощеа фоарте вїне. *)

Стрѣкѣрѣндѣсе днтрѣ ачест кїп алт дѣх дн клер, шї рѣчїндѣсе астфелїѣ ївїреа кѣтрѣ дрептѣрїле весерїчїи, вшор їаѣ фост епїскопълъи Іоан Бовѣ а скоате къ тотѣл дїн обїчаїѣ съвоарѣле челе де престе ап. Че е дрепт, порѣнчїсе Іосїв днтпѣрат, ка де ар вої оарекаре весерекѣ съ адѣне събор, ачееа съ деа маї пайнте де щїре, шї ащерпѣнд прїчина съ чеарѣ факѣлтате дела днтпѣрѣдїе,**) опрїт днсъ н'аѣ фост нїчї одатѣ, че шї де аколо дн-

*) Кѣ тоате ачестеа се креде, кѣткѣ о тълъстїре ка чеа дїн Блаж знашї сїнгѣрѣ пентрѣ вн клер аша маре, кѣт е чел знїт дїн Ардеал, кам дѣпъ кѣт ачел тълъстїре с'аѣ перѣлат дн времїле поастре, ар їзтеа фї де маре фолос шї тревїншї. Ped.

**) Si aliquae e stabilitis in magno illo nostro Principatu Religionibus Synodum, aut congregationem celebrare cogitent, id ea ratione imposterum admittendum benigne resolvimus, ut causas singulaeque deliberationis objecta praevie nobis indicare teneantar, facultate pro re compertadein per nos concedenda. Decretum Tolerantiae de 1781. 9. Nov. punct. 9.

*) А тошїлор тълъстїрешї, каре кѣт се щїе, сѣнт кам аместекате къ челе епїкопешї.

къ се квоаще, къ реформаціи ши зпитаріи ши дѣпъ ачеа порзакъ днкъ аъ цінѣт, ши цін пѣпъ астѣзи съвоаре де престе ап, ши дмпърѣдіа пѣї опреще, ба днкъ prin зп рескрипт дін 1792 ши дпсѣши католичімор се дѣ вое а тракта десуре але саме требі сколастиче, фѣндационале, ши весеріченді дѣпъ кѣм трактеазъ консістоареле челоралалте весерічі прііміте дп Трансилваніа. *)

Дп апл 1821 с'аъ адзнат съвор маре дп Блаж, дар пѣ дѣпъ векіѣл обичаѣѣ; дѣпъ ачеа моартеа епіскопѣлѣ Іоан Бобе аъ дат клерѣлѣ прілеж а се адзпа дп 1852 пентрѣ алецереа позлѣї епіскоп, каре пѣ маї дп съвор маре се поате фаче. Фост'аъ кіѣтаці протопопії кѣте кѣ зпѣл лѣпгъ сіне ши ла інстѣлѣчїѣнеа позлѣї епіскоп, прекѣм ши ла депѣпереа жѣрѣмѣнтѣлѣ кѣтрѣ Маїестатеа Са дмпѣратѣл Фердіпанд, кареле кѣ тѣрїре дмпѣрѣѣѣѣ, ши ла тоате прілежѣрїле ачесте с'аъ ворѣт, с'аъ проіектат, днкъ с'аъ ши хотѣрѣт кѣте чева; дпсѣ астѣелїѣ де хотѣрѣрї пѣтере де капоане пѣ пот съ аїѣѣ, дін прічїпъ кѣ нїчі сѣпт сѣѣскрісе де епіскоп, нїчі сѣѣскрісе ши дптрѣрїте кѣ печедїле протопопїлор, нїчі с'аъ фѣкѣт дп фїпнда де фацѣ а депѣтацілор протопопїатѣрїлор, ши пентрѣ ачеа пѣмаї ка нїѣе ріа desideria vın de а се сокотї, саѣ ка проіекте ши проїекте сіпгѣре вор ши рѣмѣнеа, пѣпъ се вор

дптрѣрї дп съвор комплет дѣпъ векіѣл обичаѣѣ ал весерічїї. *)

Дп зрѣта ачестор вѣгѣрї де сеатѣ істориче доарѣ пѣ ва фї де прїсоѣ пентрѣ зпї четїторї а фаче ши кѣтева вѣгѣрї де сеатѣ жѣрїдиче: Бесерїка поастрѣ ка зп інстїтѣт апѣміт пентрѣ цїпереа ши кѣлті-вареа кредїпдеї чеї релїціоасе, ши пентрѣ дндестѣлареа лїпселор челор релїціоасе а кредїпчомїлор, пѣ аре алт скоп, декѣт кѣлѣтра чеа морале ши релїціоасѣ а тѣтрор кредїпчомїлор, адекъ весерїка пентрѣ ачеа е рѣндѣтѣ, ка пе оаменї сѣї факъ песте тот маї дпцеленді ши маї вѣпї, съ се стрѣдѣаскъ ка оаменї сѣ фїе маї дпцѣлѣгѣторї кѣнд мор, декѣт кѣнд се паск, съ фїе маї лѣміпаді кѣнд ес дін весерїкъ декѣт кѣнд дптрѣ, съ фїе маї вѣпїзі, маї дрепді ши маї де оменїе чеї че вїедѣск дп соціетате весерїчаскъ декѣт чеї че п'аъ порочїре а се фолосї кѣ ачест мїжлок ал кѣлѣтрѣї, съ деа фїѣѣѣ-каре ап ши фїѣѣѣкаре веак вїиторїѣлѣї о оменїе маї вѣпъ ши маї дпцеленпѣт де-кѣм прїмісе дела чел трежѣт; ши чїне пѣ квоаще, къ ла зп астѣелїѣ де спорїѣ пѣ дпчетат се чере ши о лѣкраре пѣпчетат? ши днкъ о лѣкраре словодѣ а тѣтрор тѣѣларелор весерїчїї потрївїтѣ кѣ дрепѣл чел пѣпстрїнат ал лїбертѣдії конціпдеї, кѣ каре л'аъ чїпстїт Дѣмнезѣѣ пе ом кѣнд л'аъ фѣкѣт фїпндѣ кѣѣпѣтѣтоаре, ши кѣнд дптрѣ дп весерїкъ пѣ іл іѣа. Ачастѣ лѣ-

*) Clementer admissum, ut catholici etiam negotia scholastica, fundationalia et ecclesiastica adinstar Consistoriorum reliquarum in Transilvania receptarum religionum sub summa inspectione nostra regia, salvisque circa illud majestaticis juribus seorsim pertractent. Rescriptum Reg. de 1792. Nro aut. 2893.

*) Ачї пе вїне а фаче о аватере ши а дптрѣва пе історїчїї науїей: пентрѣ че Ромѣнїї пѣкнїді дп Ардеал, карї п'аъ нїчі кѣлѣгѣрї нїчі тѣкар зп скїт, де съвор маре днкъ аъ зїтат кѣ тотѣл? Ши консїсторїѣ? — — — — — Red.

крате словодъ днсъ пѣтаі атѣичі поате съ айбъ лок, дакъ ѓ вѣне днтокмѣтъ бесеріка; de unde се vede кѣт е де лѣнсъ съ айбъ бесеріка о токміалъ вѣпъ (constitutio Ecclesiae), дакъ воеще а'ші добѣнді скопѣ. Бесеріка поастръ аѣ авѣт вѣпъ токміалъ; кѣ прекѣт не днвадъ Історіа бесерічаскъ, пѣтереа де а пѣне леці ші де а тракта деспре тревѣле бесерічѣщі аша аѣ фост стѣмпѣратъ, днкѣт епіскопѣ пѣ ера волнѣчі а деспѣне дн тревѣле бесерічѣщі сѣпгѣрѣ дѣпъ канѣл лор, чі дн сѣподѣрѣ се пѣнеа леці саѣ капоане, ші епіскопѣ ера деторѣ а кѣвернѣсі бесеріка дѣпъ капоанеле ачеле; ші ачѣаста е о токміалъ фоарте мѣнѣпатъ, пѣптрѣ-кѣ алтмѣнтреле нѣчі днсѣшѣ епіскопѣл днкѣ пѣ поате фі днкрѣдѣнѣат, оаре кѣвернѣсіреа бесерічѣ ші тоатъ остѣнеала лѣі адѣче бесерічѣі врезп фолос, саѣ доарѣі е токма спре стрікаре. Кѣ, орѣ кѣт, жѣдеката вѣшѣ епіскоп, съ фіе кѣт де харнѣк, е тотдеазна пѣтаі о пѣрре сѣпгѣрѣ, ші лѣі і се поате пѣреа а фі чева де фолос, че арѣтѣндѣсе днпѣнтеа съворѣлѣі сѣр афла а фі кѣар стрікѣторѣі, с. е. врео леѣе, саѣ врезп ашезѣтѣнт.

Дѣчі токміала бесерічѣі астѣелѣіс кѣнетатъ е асѣгѣрѣтоареа вѣдѣіі бесерічѣщі, іар вѣаѣа бесерічѣі се копрѣнде дн стареа де сѣне саѣ свѣсістѣнѣа, ші дн пеатѣрпѣреа саѣ лѣвертатеа бесерічаскъ, прѣп зрмаре дакъ дорѣще клерѣл ші пеатѣл пострѣ, ка бесеріка поастрѣ съ трѣіаскъ днтрѣ адеврѣ ка о соѣіетате вѣе, ші съ пѣ фіе сѣпгѣр о фѣіпѣдъ лешпѣнатъ, аре днтрѣіт сѣжпѣтъ даторіе, а'ші апѣра токміала чеа бесерічаскъ; кѣ пѣтаі лѣкрѣнд дѣпъ ачѣа токміалъ, е пѣдежде де днпѣнтаре; кѣт се авате дѣла ачѣеа, дндатъ дѣхѣл вѣдѣіі аѣ

съзрат дн бесерікѣ, ші еа пѣ таі е трѣп органѣк ші днсѣфлѣдѣт, чі се асемѣнеазъ кѣ о махѣпъ, че се клѣтеще днкѣ пѣпъ ла зп тѣмп, дар пѣдѣп дѣі тревѣе, ші ва ста немѣшкатъ, саѣ се ва рѣсіпѣ. Дакъ прѣіпм ла бесеріка поастрѣ, дѣафлѣт токміала вѣтѣматъ, ші темѣіл чел ізрѣідѣк клѣтѣт. Адеврѣл ачѣщіі пропѣсѣчѣішѣі се разѣітъ не арѣзмѣнтеле зрѣтѣоаре:

Стрѣтошѣіі поѣдрѣі фѣкѣнд зпѣре кѣ бесеріка Ромѣі, лѣмѣнат аѣ хотѣрѣт „кѣ пѣ воеск а се дндатора дѣкѣт ла челе патрѣ пѣнтѣрѣі, іар дрѣптѣл канонѣк, че се зѣче правѣлъ, аѣ врѣт съ айбъ тотдеазна пѣтере, ші дѣпъ ачѣла съ зрѣмезе дн жѣдекѣдѣі*)." Акѣта нѣчі се цѣне съворѣл маре дѣпъ правѣлъ, нѣчі зрѣмеазъ дн жѣдекѣдѣі дѣпъ дѣпса, нѣчі се днвадъ дн шкоалъ правѣла. Кѣткѣ пѣ се адѣпъ съвоаре прѣсте ап, е преа адеврѣрат, ші кѣпоскѣт де тоѣі. Кѣткѣ правѣлъ пѣ се зрѣмеазъ дн жѣдекѣдѣі, шіе орѣ каре аѣ шѣзѣт ла жѣдекатъ дн оарѣкаре жѣдеѣ протопосек. Кѣткѣ пѣ се днвадъ правѣла дн теолоѣіа поастрѣ, е лѣкрѣ де оѣше кѣпоскѣт, ші кѣ дн локѣл еі чел пѣдѣп пѣпъ акѣт с'аѣ пропѣс дрѣптѣл канонѣк ал бесерічѣі лѣтѣнещіі, зп лѣкрѣ че кѣ дѣадрѣптѣл се днпротѣвѣще атѣт воіі ші хотѣрѣрѣі стрѣтошѣілор поѣдрѣі, кѣт ші воіі атѣт клерѣл че трѣеѣе дн зѣа де астѣзі. Поате кѣ дн апѣл 1795 Петрѣ Маіор ка профѣсор де капоане, ші ка зп маре ал дрѣптѣрѣлор апѣрѣторѣі, се фі днвѣдѣат ші а

*) Bezī Acta comitiaria Ecclesiae Valachicae Transilvanicae in negotio unionis cum romana Elesia de Anno 1698 in Archivo Erratus Fogarasiensis.

пропъс кѣрат дрептѣриле бесерічїи поастре тоате кѣм сѣнт, шї кѣте сѣнт; dar de атѣнчї дѣкоаче дѣ че тѣсѣрѣ аѣ крескѣт арвїтріа дѣ кївернїсіреа бесерічїи, дѣ аче-еашї тѣсѣрѣ аѣ скѣзѣт шї рѣвна клерѣ-лѣї де а'шї апѣра дрептѣриле сале, дѣтр'а-тѣкта, кѣтакѣм с'ар пѣреа ла о сеамѣ де оаменї токма лѣкрѣ парадокс а шї пре-тїнде съ се дѣведе правїла. Адевѣрат кѣ пѣ тоате не сѣнт де тревѣнцѣ челе че се кѣпрїнд дѣ правїлѣ, кѣ сѣ скїмват тѣм-пѣриле шї дѣпредїѣрѣриле; копрїнде дѣ-съ правїла шї нїще дрептѣрї вечнїче, каре нїчї се дѣвацѣ дѣ теологіе, нїчї се зр-меазѣ дѣ жѣдекѣдї шї скѣдерїле ачесте сторк лакрѣшї дїн окї тѣлтор оаменї а-сѣпрїдї. Астѣелїѣ фїнд кѣлїтїт фѣндамен-тѣл бесерічїи прїн вѣтѣмареа токмелї еї, п'авем а не нїра, дакѣ ведем крѣпѣтѣриле челе прїмеждїоасе а зїдѣлї бесерічїи, не каре алтѣл пѣ ле поате дїреце, декѣт съ-ворѣл чел таре, дакѣ ведем бесерїка зѣ-кѣнд де нїще воале греле, не каре алтѣл пѣ е дѣ старе а ле вїндека декѣт съво-рѣл чел таре. — Шкоалеле поастре челе дїн Блаж ащеапѣ дѣдрептаре*), ка съ пѣ рѣтѣнем тот дѣ шлендрїанѣл чел векїѣ; не сате п'авем шкоале; але челор вр'о 300, каре ле дѣтемеїасе Шїнкаї дѣ веа-кѣл трекѣт, акѣм нїчї зрѣта пѣ се маї кѣ-поаще; челе 12 кѣ платѣ дѣпѣрѣтеаскѣ пѣ фак спорїѣ, афарѣ де чеа дїн Медїаш; даскалї ар тревѣї маї вїне прокопсїдї, ка

съ пѣ се остенеаскѣ дѣнзѣдар, дар клерѣл пѣлѣ акѣм дѣкѣ пѣ с'аѣ преа гѣндїт а кѣлїва шї не даскалїї дела сате. — Обї-чаїѣл бесерічїи гречѣдї де а деспѣрѣдї пен-трѣ прекѣрвїе ар тревѣї introdѣс їарѣ. Кѣдї оаменї с'ар тѣлїтї прїн ачаста де їадѣл чел дїн лѣмеа ачаста шї де чел дїн чеа-лалтѣ! Мѣїерїле жѣор вѣрѣвадї фѣг дѣпѣ кѣтане дѣ Італїа, сѣ трек ла царѣ; вїе-тѣл вѣрѣват рѣтѣне а знеорї кѣ каса плї-нѣ де копїї, чере деспѣрѣдїре шї воe де асе кѣсъторї маї дѣтѣїѣ ла сказѣл про-топонеск; ачеста пѣ їо поате да де фрїкѣ; вїетѣл алеаргѣ шї вате пела тоате зшїле, чї дѣнзѣдар; деспѣдеждїреа, дѣ каре каде зп астѣелїѣ де неферїчїт азїндѣшїї делїве-ратѣл прїн каре се сіемеце а дїнеа ачеа легѣтѣрѣ акѣм пѣмаї пѣлѣчїтѣ а кѣсъто-рїеї кѣ о тѣїере, каре кѣ фапта аѣ рѣпт легѣтѣра чел адевѣратѣ а кѣсъторїеї, пѣ-маї ачела шїо поате дѣкїпѣї, каре веде не зп неферїчїт ка ачеста. — Клерѣл ро-тѣнѣск чел зпїт аре капїталѣрї пѣ преа тарї адевѣрат, дакѣ прїведеце чїнева ла тѣлїдїмеа тревѣнцѣлор клерѣлї шї а неа-тѣлїї; семїнарїѣл аре о мошїе кѣтпѣратѣ де зп епїскоп їѣвїторїѣ де неатѣл сѣѣ, кѣ ажѣторїѣл клерѣлї шї а неатѣлїї. Ачесте тоате чер лѣареа амїнте а клерѣ-лїї, кареле п'ар тревѣї сѣ зїте, кѣ клерѣл пострѣ аѣ авѣт маї де тѣлїт мошїї фрѣ-моасе ла M. Varadgya шї аїреа, дар прїн негрїже аѣ перїт. Клерѣл ащеапѣ, ка тоате съ ле факѣ Блажѣл, шї преа аде-вѣрат есте, кѣ дакѣ се зїтѣ Блажѣл ла лѣкрѣриле сале, кѣ дрептате поате еѣ зїкѣ де сіеншї „non dormio;“ тотѣшї се каде сѣ прїверїеѣзѣ шї клерѣл, кѣ рѣгѣчїпїле епїскопїлор орї знде маї таре дѣтїнѣрїре

*) Дѣтокма ка шї тоате алтеле дїн патрїе ла тоате челеалте пацїї шї конфесїї. Не аколо ка шї не аїреа. Афарѣ де Сѣсіме нїчї зшї п'аѣ преа дѣтрѣшїнс реформе пѣтрѣнзѣгоаре дѣ шкоале.

ар фаче зпите кѣ а клерълѣи, декѣт сѣгъре. Din mormăntul съворълѣи mare изворъск о тѣлѣ time de неферичірі песте клеръл ротѣпеск, ші дп рестаэраеа ачелѣиші о тѣлѣ time de пѣдежді; ші оаре де че пѣші реклатъ клеръл ачест дрепт непрецѣт? Фъръ дрепт пѣ е пѣдежде де дпайнтаре, пѣ é вѣацъ некѣрі; дрептѣл е изворъл тѣтѣрор вѣпѣтѣцілор аї фіедекеѣреї соціетѣці. Дрепт! мѣнѣнат ші mare пѣме, чела че еці мѣнѣт а фі зпѣл ші ачелаші ла тоате попоарѣле, зпѣл ші ачелаші претѣтѣненѣи, ші дп тоате тѣмѣпѣрѣле! Тѣ пе чел остенѣт де тѣпкѣ недреаптѣ дп одіхненѣи; конѣціпѣделе челе кѣзѣте, ші де тѣмѣпѣрѣи варѣаре зпѣліте ле рѣдѣчї; аперї пе чел маї слав, цїї дп реснект, ші дпфренѣзі пе чел сѣмед; маї лѣтѣнос еці тѣ декѣт соареле, ші маї сѣкѣнт декѣт тѣрїа черїхлѣи. Unde пѣ стрѣлѣвѣе лѣтѣна та, аколо домпѣе дптѣперек вечнїк, сѣлѣвѣтѣче, целе, ші неферичіре; прїп тїне дпфлореск вѣсерїчїле ші се вѣеѣезеск кѣ тїне дїппрезѣпѣ; пенѣрѣ тїне е десѣтаре ші дѣлѣацѣ а тѣрї, чїпсте ші тѣрїре а пѣтїмі цї а тѣрї. Лѣтѣна адеѣтѣрѣлѣи, кѣлтѣра ші ферїчїреа оменїаскѣ сѣнт сѣрорї, ші пѣмаї сѣвт сѣкѣтѣл дппѣрѣціей тале пот сѣ дпфлорескѣ ші сѣ адѣкѣ родѣрї; ші чїне цї ва да цїе ка дп лѣпта че о аї пѣрѣреа дп контра пѣтерїї дптѣперекѣлѣи ші а їнтересѣлѣи прїват, сѣ рѣшѣї дпвїнгѣторїѣ пенѣрѣ тотдеаэпа? Чеї вѣпї се оцѣеск сѣв стеагѣл тѣѣ, їар чеї рѣї те зрѣск, пенѣрѣ-кѣ се тем де тїне; трїзѣфѣл тѣѣ дпсѣ е трїзѣфѣл вѣреднїчїей оменѣнѣї дп контра рѣвѣтѣнѣї; пе тїне те дореск тѣлте їнїмі асѣпрїте, пенѣрѣ тїне, пенѣрѣ вѣсерїка чеаа че ші целеде апѣпереа, ші дорѣе дпвїреа з-

пѣї дрепт непрецѣт ал сѣѣ ам дпдрѣзнїт ші еѣ а фаче ачесте вѣгѣрї де сеамтѣ, ші але сѣпѣне жѣдекеѣнѣї дорїторїлор де дп-пайнтареа ші дпфлорїреа вѣсерїчїї поастре, dıxi et salvavi animam meam.

Блаж, 22. Декемѣрїе 1842.

Simeon Бърнѣц.

О РОБІЕ КѢМПЛІТѢ ШІ СКЪПАРЕ.

(Капет.)

Дп зїоа зрѣтѣоаре, дѣпѣче еѣ арѣтасем лѣї Балѣи пѣмеле меѣ, прїміїѣ дела дѣпсѣл о лѣпѣтѣ дескрїере де тоатѣ вѣада са. Еѣ вѣзѣїѣ, кѣ ам а фаче кѣ зп от рѣвѣтѣчос, пенѣрѣ-кѣ скрїсоареа лѣї кѣпрїндеа маї тѣлте фоарте некѣвїпѣчоасе сатїре асѣпра вѣтрѣпѣлѣи конте. Ла досѣл кѣрѣей афлаїѣ зп кондеїѣ ші о черѣсѣ. Балѣи дпї скрїеа тотдеодатѣ, кѣ ел прїп темпї-черїѣл афласе планѣл меѣ де скѣпаре ші кѣ еѣ кѣ тоатѣ дпкредереа сѣї дескоперїѣ кѣцетѣл меѣ. Черереа ачѣаста мї се пѣрѣ кам кѣ препѣс; дѣчї некѣпоскѣндѣї еѣ персоналїтатеа, їам дат пѣмаї атѣта рѣспѣнс, кѣткѣ ам лѣкрат кѣ зп кѣцїт, пе каре дпкѣл маї ам. Дп ал доїлеа рѣспѣнс ал сѣѣ дпї черѣ кѣцїтѣл; прїп ачѣаста препѣсѣл дп мїне крескѣ ші маї тѣлт. Тотѣш дпчетѣл кѣ дпчетѣл м'ам одїхнїт ші конѣпс фїнд, кѣ еѣ пѣ воїѣ маї аѣеа трѣвїнгѣтѣ де стїлетѣл меѣ, дїп прїчїнѣ кѣ одѣца mea ера вїзїтатѣ дп тоате зїлеле фоарте кѣ деамѣрѣнтѣл, хотѣрѣїѣ аїл трї-мїте вѣчїпѣлѣи меѣ, ка ел кѣ ачелаш сѣ спаргѣ зїдѣл дїнтре пої. Маї пайнте пеам дпцелес асѣпра ачѣстѣї лѣкѣрѣ, апої стїле-

тѣл дѣл аскѣнсеіѣ дѣл досѣл зѣлѣ фоліант
таре, пѣсеіѣ деасѣпра ачестей кѣрѣцѣ зѣ ка-
строп пѣлп кѣ такароні ші пофтііѣ пе Ло-
ренцо, ка атѣндоаѣ ачестеа съ ле дѣкѣ
лѣі Балбі. Опт зіле дѣл требѣіръ лѣі Балбі
пѣлп съ спаргѣ зідѣл, іар дѣл времеа ачеа-
ста ел дѣл скріеа некѣрмат пѣлпгѣндѣсе
де пѣдінѣл споріѣ.

Дѣл 16. Октомврие ла треі чеасѣрі ді-
мінеаѣа, токма пе кѣнд традѣчеам о одѣ
дін Орадіе, аззііѣ кѣтѣнд де треі орі дѣл
пѣрете. Еѣ дѣл рѣспѣнсеіѣ тот кѣ ачеста
кѣп; кѣчѣ ачела пе ера семѣл, асѣпра кѣ-
рѣіа пеам фост дѣцелес кѣ Балбі. Ел дѣл
скрісе, кѣ лѣкрѣл ар фі пе іспрѣвіте, дѣлсѣ
кѣ п'ар врѣ а спарѣе пѣлп дѣпкоаче, спре
а пѣ се кѣпоаѣе кѣтѣаш дін партеа де кѣ-
трѣ міне. Дін непорочіре дѣл ачееаші зі
требѣіѣ съ маі прімеск дѣкѣ зѣ соѣ де
касѣ. Нѣтеле ачестѣіа ера Сордачі, зѣ
спіон де чеі маі спѣркаѣі, каре пентрѣ дѣл-
шелѣчѣніле сале фѣ дѣкѣіс пе кѣтѣва време.
Нещїінда лѣі, крѣдїнда дешартѣ ші лѣко-
тіа ачестѣі ом пѣ маі авеа пѣреке, кѣт пѣ
авеа пічі карактерѣл лѣі чел де проклет.
Еѣ скрісеіѣ дѣдатѣ лѣі Балбі, ка съ стѣм
деодатѣ кѣ планѣл пострѣ пе лок. Дѣлтр'а-
чееа еѣ пе тікѣлосѣл Сордачі черкаіѣ а'л
кѣщїіга дѣл парте'мі ші а'л дінеа тот дѣл
воіе вѣлп. Дѣл 1. Ноемврие інквїзиторї ші
секретарїѣл візітарѣ кѣтева сате. Лоренцо
атѣпчї дѣлш маі фѣкѣ ші ел кеѣл ші се
скѣлѣ маі тѣрзіѣ ка алтѣдатѣ. Дечї поа-
птеа ачестеа ті се пѣрѣ а фі чеа маі фаво-
рабіл пентрѣ скѣпареа поастрѣ. Дѣлтр'о
сеарѣ дѣпѣче ам чїпат, зісеіѣ еѣ кѣтрѣ
Сордачі дѣлтр'ѣн топ ка дѣлсѣфлат: „Астѣ-
дімінеаѣѣ ті с'аѣ арѣтат сѣлпта фечоарѣ
ші дѣл спѣсе, кѣ дѣтпїата Сордачі ещї

пѣтѣрат дѣлтре чеі маі евлавїошї дѣкѣпѣ-
торї а еї, кѣткѣ еа спре рѣсплѣтїреа евла-
віеїдѣтпїамела поапте ватрїмітезѣл дѣлѣр дѣл
фортѣ оменїаскѣ, каре ва стрѣвате прїо пѣ-
рете ші пе ва скѣпа дѣдатѣ.“ Сордачі стѣ-
тѣ дѣкременїт фѣрѣ а пѣтеа ворві чева.
Еѣ стропїіѣ прїпсоареа кѣ агїасѣтѣ, тѣртѣ-
раїѣ рѣгѣчѣпї ші сѣрѣтаїѣ ікоана сѣптеї
фечореї маї де мѣлте орї. Токма кѣнд вѣ-
теа дѣл тѣрпѣл вechп 12 чеасѣрї, еѣ тѣ трѣо-
тїѣ ла пѣтѣлпт ші стрїгаїѣ: Ыцѣрѣл ві-
пе! Дѣдатѣ дѣлп ачестеа се аззі ші сѣ-
пѣтѣра де стїлет, кѣ каре лѣкра Балбі. А-
тѣпчї Сордачі се арѣпкѣ лѣпгѣ міне, апѣкѣ
метанїіле ші се рѣга ла Дѣтпезеѣ фѣкѣнд
пїѣе скїме атѣт де комїче, дѣкѣт авїа 'мі
пѣтеам пѣдѣшї рісѣл. Ла 5 чеасѣрї Балбі
дѣлетѣ а маї лѣкра, іар еѣ зісеіѣ соѣлѣлї,
кѣ ѣцѣрѣл с'аѣ депѣртат. Тоате кѣрѣеа
дѣлп дорїнда теа. Дѣл поаптеа дін 31. спре
1. Ноемврие стїлетѣл се аззі дін поѣ. Скѣрт
дѣлп ачестеа се фрѣпсе о скѣндѣрѣ, Балбі
се вѣрѣл прїп спѣртѣрѣ ші се арѣпкѣ дѣл
враѣеле теле. Ної дѣдатѣ трекезѣрѣм дѣл
одаѣа чееамалтѣ. Ла чеа дїпѣіе прївіре а
контелѣі вѣлзѣѣ, кѣткѣ ел п'ар пѣтеа скѣпа
кѣ пої. Ел дѣлсѣш аззінд планѣл теѣ дѣл
зісе, кѣ дѣпѣче п'аре арїпї, ка съ своаре
де пе коперїш, апої ва рѣтѣпнеа ші ва рѣ-
га черїѣл пентрѣ скѣпареа поастрѣ. Еѣ фѣ-
рѣ а маї перде време, маї спѣрсеіѣ о скѣн-
дѣрѣ; дѣлп ачестеа дѣлш тѣіеїѣ ханеле, кѣт
ші страїеле де пат ші пѣнзетѣреме ші фѣ-
кѣѣ дін ачелеа о фѣпїе ка де о сѣтѣ зрме
лѣпгѣ; дѣл сѣлршїт дін рѣфеле че маї а-
веам дѣлш фѣкѣѣ зѣ пакет, пофтііѣ ші пе
Балбі ка съ факѣ асетепеа, спѣрсеіѣ о ле-
спѣде де пѣлѣтѣ ші о рїдїкаїѣ кѣ змерїї дѣл
сѣс. Дѣлш пѣреа фоарте рѣѣ, кѣ лѣпа пѣпѣ

се афла дп тоатъ стрълвчиреа са, деңи хотържрѣм аї агента апѣпереа. Дптр'ачеа пої дела апѣпереа лѣнеї пѣпѣ ла рѣсърїта соаредлї требзїам съ маї фачем сокотеалъ не шепте чеасърї де дпгпечїме. Не ам остепїт мѣлт а лѣа дела вѣтрѣпѣл конте патрѣзечї зекїне дппрѣмѣт, ел дпсѣ пѣ не дѣдѣ декѣт пѣмаї доаѣ. Дѣпѣ ачеаста не маї дїспѣтарѣм фоарте мѣлт асѣпра мїжлоклѣлї кѣм съ не дѣм жос де не коперїш. Не Cordaci тѣ сїліам дпгѣдар а'л дпдѣплека съ віе кѣ пої; ел се дппротївї кѣ статорпїчїе зїкѣнд, кѣ ва рѣмѣнеа лѣпгѣ вѣтрѣпѣл конте шї се ва рѣга пентрѣ пої. Мѣ апропїаїѣ де спѣртѣрѣ шї възвїѣ, кѣ де шї се словозїсе пегѣрѣ, тотѣщ лѣмїна лѣвеї маї авеа дпкѣ пѣтере. Кѣ ажѣторїѣл стїметѣлї, не каре мї'л дпфїпсеїѣ дптре доаѣ табле де коперїш, тѣ дпїентаїѣ де асѣпра. Дпдатѣ апої дпгїпсеїѣ лѣї Балвї тѣва шї'л трѣсеїѣ ла мїне дп сѣс. Локѣл дп каре не афлам пої, ера фоарте репезїш шї лѣпекос. Балвї дпшї скѣпѣ зп пакет, каре се шї ротї не стрешїнѣ дп жос. Де ачї пої не сѣїрѣм дп сѣс шї кѣ пїчоареле крѣчїте не пѣсерѣм не креаста коперїшѣлї. Балвї пѣїндѣшї фѣпїїме дпн пайнте дпшї скѣпѣ кѣчѣла не ачї дп жос. Ел лѣѣ ачеастѣ дпгѣтппларе де семп рѣѣ, їар еѣ дпї зїсеїѣ, ка сѣшї цїе порочїре, кѣткѣ аѣ пїкат кѣчѣла дп партеа дреаптѣ шї пѣ дп чеа стѣпгѣ, ка сѣ дещепте лѣареа амїпте а солдатѣлї пѣзїторїѣ ла арсенал. Дѣпѣ пѣдїптїкѣ одїхпѣ зїсеїѣ лѣї Балвї, ка ел сѣ рѣтѣїе аколо шї еѣ воїѣ мїшка пайнте, ка доар аш афла врепн лок, зпде сѣ'тї лѣг фѣпїеа. Маї мѣлт ка зп чеас тѣ трѣсеїѣ деалзпгѣл крестеї, пѣпѣ кѣнд афлаїѣ авїа о ферестрїдѣ де коперїш. Дпн пѣдїп е мї-

пѣте тѣ плекаїѣ, о спѣрсеїѣ фрѣпгѣнд гра-тіа че авеа де лемп, кѣ дествѣлѣ тѣпкѣ. Дѣпѣ ачеаста тѣ дпторсеїѣ не коперїш ла Балвї. Доаѣ чеасърї трекарѣ де кѣнд л'ам лѣсат сїпгѣр, дпкѣт онѣл перзѣндѣшї рѣѣдареа тѣ влестѣма, їар маї ла зрѣтѣ дпї венї дп мїпте, кѣ еѣ воїѣ фї кѣзѣт дп жос, пентрѣ каре ел хотѣржсе а се дптоарче дпдѣрѣпт лапрїпсоаре. Акѣм порпїрѣм амѣпдої кѣтрѣ спѣртѣра дпн коперїш. Ел пофтї, ка сѣ'л словод маї дпгѣїѣ. Не мїне тѣ трѣѣрѣ ачеастѣ претенсіе; тѣ дпвоїѣ то-тѣш, дпшї легаїѣ фѣпїа не лѣпгѣ трѣп шї ел се тѣрѣ прїп спѣртѣрѣ дп лонтрѣ. Кѣнд ам трас фѣпїеа дпдѣрѣпт, ам възѣт, кѣ адѣпчїмеа ера де зече орї маї лѣпгѣ ка брацѣл меѣ,

Еѣ хотѣржїѣ а тѣ сѣї їарѣ не креаста коперїшѣлї. Дпн порочїре зѣрїѣ о зпшѣ, сѣпт каре ера вар, зпелте де але зїдарїлор шї о скарѣ. Ачеа скарѣ о трѣсеїѣ кѣтрѣ мїне шї възвїѣ кѣ ера ка де доаѣспрезече орї маї лѣпгѣ ка брацѣл меѣ; деңи о легаїѣ кѣ фѣпїа. Кѣ неспѣсѣ грегѣтате їсѣзтїѣ а о кѣмпѣпї не репезїшѣл коперїшѣлї, пѣпѣ кѣнд о адѣсеїѣ ла спѣртѣрѣ дп лонтрѣ. Не тоатѣ клїпа дпшї пердеам кѣмпѣпа шї о дптоарчере їѣте дпшї прїчїпѣї о контра-цере де віне аща пѣтерпїкѣ, дпкѣт онѣт мїпѣте фѣсеїѣ сїмїт а рѣтѣвеа немїшкат. Ачестеа фѣсерѣ челе маї трїсте мїпѣте дпн тоатѣ поаптеа ачеа. Ажѣпгѣнд авїа ла соцѣл меѣ, порпїрѣм прїп чеа маї гроасѣ дпгѣпечїме. Еѣ дескїсеїѣ о зпшѣ шї їатѣ кѣ не афлам дптр'о самѣ таре, дп а кѣрѣї мїжлок ста о тасѣ таре дппрецїзратѣ де шедѣрї. Прїп о фереастрѣ прївїїѣ ла мѣлта адѣлчїме де сѣпт мїне. Нїчї декѣм пѣ ера кѣ пѣтїпѣѣ а не словозї кѣ фѣпїїме поастрѣ.

Мъ диторсеїѣ тот пипънд ла локъл знде не лъсасем пакетеле, ть псеїѣ дитр'ѣн скаѣн таре шї зисомн птернїк ть апъсѣ дикът адормитѣ. Дъпъ зп жьтътате чеас Балвї ть децентъ іаръ шї аципіреа ачеаста дми ре'ної птерїле. — Ера дпведерат, къ локъл знде не афлат пої, пѣ маї ера лок де прїсоаре, прїп зрмаре къ тревъе съ аїѣѣ врео ешїре. Еѣ дмвмалѣ не лънгъ пъредї шї дъдзїѣ песте о зшъ мїкъ, не каре къ стїлетъл о шї дескїсеїѣ. Де ачі пъшїрѣм дитр'о кътъръдъ, знде не о тасъ афларѣм о кеїе, къ каре дескїсерѣм о алтъ зшъ, че дъчеа дитр'о самъ таре, не ла а кърей пъредї дъдзърѣм тот де хъртїї. Аїчі не афлат дп архївеле репъвлїчей. Де аколо мергънд не кътева трепте ажънсерѣм дп канчеларїа доцелвї. Атъта дикъ не ера дестъл, а щї знде не афлът. Еѣ апъкаїѣ зп їнструмент, каре шервїа ла стръпъциреа пергаментелор, кънд ле пзп печедїле, іар Балвї лъѣ стїлетъл теѣ. Не апъкарѣм атъндой съ сьъръжътѣм о зшъ, а кърей дпкъїетоаре пѣ о пътеам спарце къ стїлетъл. Към скъпарѣм дела зша ачеаста, апъкарѣм къ їѣдеалъ не доаѣ скърї дп жос шї ажънсерѣм ла трептеле регале; дпсъ галерїа де аїчі ера дпкъїатъ къ патрѣ зшї къмпїлїте, не каре пѣмаї къ глонц леаї фї пътѣт спарце, дпкът стїлетъл теѣ се пърїа къ'мї зїче: Нїс фїнїс росуїт. Лїпїдїтїт шї ресїгнат ть псеїѣ лънгъ Балвї: „Ат фъкът тот че'мї стътѣ прїп пѣтїндъ!“ зїсеїѣ еѣ. Астъзї шї тъле сѣнт доаѣ сьъръторї зпа дъпъ алта. Нѣ есте преа де крезът, съ вїе чїнева дп амбеле ачесте зїле аїчі. Де ва венї, вом скъпа кътвапїї, іар де пѣ, съ стъм гата а търї де фоаме.“ — Десперацїа лъї Балвї ажънсе ла чеа маї палтъ треаптъ; еѣ дпсъ ла дпжърътъреле лъї пѣ ръспъндеам нїмїк, чї дпгрїжїам към съ ть дпвбрак. Дъпъче ть гътїѣ къ че авеам, прївїѣ не о фереастръ дп афаръ, знде прекъм афлаїѣ ла дої апї дъпъ ачеаа, ть зърї зп от че ешїсе дп

прїмъларе шї фъкѣ де щїре зшерїѣлвї. Ачеста крезънд къ дїп грешалъ ва фї дпкїс аколо не чїнева, алергї къ гръмада де кеї. Еѣ л авзїѣс апропїндъсе шї къ стїлетъ'мї дп тълъ ть псеїѣ лїпїт де зшъ. Балвї се дпгессї лънгъ мїне. Дпдатъ че се дескїсе зша, пої ешїрѣм серїоншї шї къ тотъл тъдї шї о лварѣм їѣте не трепте дп жос. Не портарїѣ дп къпрїнсе атъта спаїтъ, дпкът некъм а се лъа дъпъ пої, дар нїчі а скоате тькар зп къвънт пѣ фѣ дп старе. Дп Венецїа пентрѣ мїне пѣ ера нїчі о сїгъранцїе, прїп зрмаре ерам сїлїт а трече песте хотаръ дїпколо. Ної ерам ла поарта регалъ а палатълвї фъръ а фї бъгацї дп сеамъ. О апъкаїѣ їѣте песте пїацетта, а жънсеїѣ ла капал, ть аръкаїѣ дитр'ѣн гондол шї стрїгаїѣ: „Дпкъ зп лънтраш ла Фоцїна!“ Ачест лок дп пѣмїѣс, пентрѣ ка съ пѣ децент врео бълъїалъ. Мъ псеїѣ не ванкъ комод, ка шї към пѣ мїар пъса де нїмїк, іар Балвї се алътърѣ лънгъ мїне. Ел се дпволдзрї дп тапта, дпсъ къ капъл дескоперїт, каре дїда о прївїре бълъїчоасъ. Кънд ажънсерѣм дїпколо де ванъ, еѣ дптреваїѣ: „Кътъ време се чере, спре а мерце ла Местре?“ „Към ла Местре?“ Мїо дптоарсе гондолерїѣл. Аѣ п'аї зїс дъмпїа-та къ вреї ла Фоцїна?“ Челалалт лънтраш ворвїа тот аша, іар Балвї дпкъ ера преа несокотїт де але цїне лор парте. Еѣ о дпторсеїѣ алтмїнтрелеа зїкънд, къ помемїнд де Фоцїна м'ам злвїт, шї къ еѣ вреѣ ла Местре. Прївїѣс дпдъръптъл пострѣ шї пѣ вълъїѣ дп зртъ-не нїчі зп васел прїпопїторїѣ. Соареле стрълчїа дп тоатъ помна са шї не фъгъдъїа о зї де тоатпъ де челе преа дръгълаше, каре дп Італїа ревін аша дес. Плїп де мълдъмїтѣ кътрѣ проведїндъ, каре ть скъпъ аша мїнъпат, дпмї дплълдаїѣ рѣгъчънеа кътрѣ черїѣ шї фаца мї ера мѣїатъ дп лакръмї. Песте пѣцїп петрекъїѣ хотаръле репъвлїчей шї скъпареа мї се фъкѣ десъвършїтѣ. Б.